

Történelem a Szemlében

Magyarország története két, újabb kötete nemcsak számos érdekes (a tankönyvekben nem szereplő) tényt közöl az 1890—1914 közötti negyedszázad magyar világról, de más a szemlélete is, mint azoké az összefoglaló, történeti műveké, amelyek eddig kezünkbe kerültek. E könyvek nem csupán az uralkodó csoportok tetteit sorolják fel, mint a tegnapelőtti történelemnépszerűsítő munkák; az osztályok harcát, haladás és reakció küzdelmét sem jelzik csupán sémákkal. A Hanák Péter által szerkesztett kötetek a legfontosabb politikai események, a legjellemzőbb ideológiai tényezők mellett sok mindent közölnek az olvasóval a kor társadalmi életéről, az emberek mindennapjairól is. A fel lendülő magyar munkásmozgalomról sem csak párt- és szakszervezeti határozatokat, vagy a szociáldemokrácián belüli eszméi küzdelem dokumentumait ismertetik Hanákék. Felvázolni igyekeznek többek közt azt is, hogy miképpen mozgatták meg a szocialista eszmék, a sokszor nagyon áttételesen megismert marxista tételek a faluról frissen Pestre került egyszerű munkásokat, az alföldi szegényparasztokat, tisztántúli kubikusokat, s hogy miképpen alakult ki — ősi vágyak, hitek és illúziók táptalaján — egy mozgalmi „ellenkultúra” azok között, akik a mozgalom vonzáskörébe kerültek.

Lehet-e vajon egy sokrétű — és sok újat is mondó — tudományos jellegű műről, mint a Magyarország története, rövid idő alatt is ellagzítón szólni a képernyőn? A Szemle című társadalomtudományi körkép legutóbbi műsora bebizonyította: lehet. Hanák Péter volt e műsor egyik kitűnő előadója. Megfogalmazásai szuggesztívek voltak, szellemesen ríposztzott is. Szakály Ferenc — mint riporter — megfelelő partnere volt Hanáknak.

Buda Béla a jólismert pszicháter és pszichológus volt a Szemle második főszereplője. Vele a Rádió és Televízió Szemlében rövidesen megjelenő „A televíziós személyiség” című tanulmányról Csepeli György beszélgetett.

Szemben Hanák Péter gyors reagálásával, állandóan en garde tartásával Buda Béla megfontolt, már-már lassú benzedű és mozgású. Az ő terminus technicusával élve, nem „feszültségkeltő”, de „feszültségoldó”. Ugyanakkor — a saját személyisége eszközével — ő is jól tud hatni a néző értelmére és „a tudatosság felszíne mögötti” belső világára.

Kevésbé mondható el ez Horváth László közgazdászról, a műsor harmadik szereplőjéről, aki a vállalati önállóság és központi irányítás kapcsolatáról beszélt. (A közgazdásznak egy nemrégien megjelent tanulmánya alapján.) Tegyük hozzá, okosan. Kár, hogy a vele beszélgető riporter, Egerszegi Csaba merev kérdései — és viselkedése — mint-ha időnként „befagyasztozták” volna.

Helyes volt vajon a műsor hat résztvevőjét három „páros”-ra (egy-egy kérdezőre és egy-egy válaszolóra) osztani... Hanák ugyan beleszólt Buda és Csepeli beszélgetésébe; de Buda Bélát és Horváth Lászlót láthatóan feszélyezte ez a „szereosztás”. Egy kerekasztal hasznosabb lett volna. Hiszen a Szemle nézői általában nem szakutódok, hanem a társadalomtudományok és a társadalmi élet legkülönbözőbb (és egymással gyakran összefüggő) megnyilatkozásai iránt érdeklődő, kíváncsi mindennapi emberek... Mi magunk, nézők és hallgatók.

ANTAI GÁBOR

CIMKÉPUNK:

Marinelli Eleni a Csontváry című készülő magyar film egyik főszereplője. Rendező: Huszárik Zoltán. Operatőr: Jankura Péter. Markovics Ferenc felvétele)

filmvilág

XXI. évf. 12. sz. Film-művészeti folyóirat. Megjelenik minden hónap 1-én és 15-én.

Főszerkesztő: Hegedűs Zoltán. Kiadja a Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Siklósi Norbert. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VII., Lenin körút 9—11. Telefon: 221-285. Levélcím: 1906 Postafiók 223 Terjesztő a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzletiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (1900 KHI, Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj 1/4 évre 24,— Ft. Külföldön terjesztő a „Kultúra” Külkereskedelmi Vállalat, H—1385 Budapest, Postafiók 149

78.2860
Egyetemi Nyomda
Budapest

Felelős vezető:
Sümeghi Zoltán igazgató

INDEX: 25 286

Bolond Istók

címmel forgat tévéfilmet
Szitányi András.

Főszereplők: Csákányi
László és Tahi József.
Operatőr: Bónis Gyula.

Csákányi László

Tahi József
(Kiss Júlia felvételei)

Anna Karina játéka az Olyan mint
a tőről című új magyar film egyik fő-
szerepét. Rendező: Mészáros Márta.
(Fővárosi Állam Színház felvétel)

filmvilág

4 - Ft